

В. І. БЯЗЗУБАУ, А. Т. РАБКЕВІЧ, А. А. БАКАВА

ГАДАВАННЕ РАМОНТНЫХ СВІНАК

Гадаванне рамонтных свінак мэтазгодна праводзіць з выкарыстаннем мацыёну, які садзейнічае палавому паспяванню жывёлін. У практицы свінагадоўлі мацыён рамонтнага маладняку здзяйсняецца групамі, у якіх ён утрымліваецца ў станках памяшкання. Намі на першым этапе даследавання рамонтныя свінкі гадаваліся з выкарыстаннем мацыёну буйнымі партыямі, якія фарміраваліся адвольна жывёлінамі некалькіх станкоў. Апрача таго, на іх уздзейнічалі кныром, які ўтрымліваўся ў адным з імі памяшканні.

Выяўлена, што ўтрыманне свінак невялікімі нестабільнымі групамі па 8—10 галоў у станку з мацыёнам на выгульных пляцоўках буйнымі партыямі (40—120 галоў) і бескантактным уздзейннем кныром садзейнічае развіццю палавой спеласці. Колькасць жывёлін, якія ўваходзілі ўзнаўленчы працэс, павышалася на 14—15%, шматплоднасць — на 0,1—0,2 парасяці, тэрміны ўтрымання свінак у цэху асемянення зіждаўся на тры-чатыры дні. Па той жа схеме праведзены яшчэ адзін дослед. Апрача звычайных прыёмаў, выкарысталі яшчэ аднаразовую апрацоўку свінак біялагічна актыўным прэпаратам — аналагам простагландину.

Даследаванні правялі на племянной ферме прамысловага комплексу (108 тыс. галоў за год) на 237 свінках ва ўзросце 5—5,5 мес, якіх падзялілі на чатыры групы рознай велічыні (8—9, 40, 80 і 120 галоў). Жывёлін двух контрольных станкоў, у якіх утрымлівалі па 8—9 галоў, выгняялі на выгул і заганялі ў станкі пастаянным складам, доследных — адвольна. Выяўленне ахвоты праводзілі штодзённа па клінічных прыкметах і пробай на прагінанне спіны.

З мэтай двайной сінхранізацыі ахвоты паддоследнымі свінкамі за 21 дзень перад апрацоўкай іх сусінхронам уводзілі аналаг простагландину. Паддоследных свінак ва ўзросце 233—243 дні жывой масай 113—116 кг перавялі з племянной фермы ў цэх узнаўлення комплексу, дзе асемянілі і атрымалі апаросы. Қармленне свінак на дарошчванні праводзілася ў адпаведнасці з прынятымі нормамі.

Выяўлена, што першая ахвота ў большасці паддоследных свінак правявалася ў 180—200-дзённым узросце. Да моманту пераводу на комплекс ахвота адзначана ў 58,8% контрольных і 47,9—67,5% доследных жывёлін (табл. 1). Гэта сведчыць хутчэй за ўсё пра неадпаведнасць умоў вырошчвання рамонтнага маладняку па дадзенай тэхналогіі біялагічным патрэбнасцям арганізма жывёлін. Адначасова выяўлена, што ахвота два разы і больш правявалася толькі ў адносна невялікай колькасці свінак — у 23,5—58,2%.

Раней намі заўважана, што эструс нармалізуецца толькі да трэцяга

Т а б л і ц а 1. Вынікі прыходу ў ахвоту свінак перад асемяненнем

Група	Колькасць жывёлін, галоў	Правядлінне ахвоты								
		адзін раз		два разы		тры разы і болей		усыго, %	не выяўлена	
		гал.	%	гал.	%	гал.	%			
I — контрольная	17	4	23,5	4	23,5	2	58,8±11,9	35,3	7	41,2±18,6
II	43	4	9,3	18	51,2	7	67,5±7,1	58,2	14	32,5±12,5
III	71	15	21,1	7	31,0	12	47,9±5,9	26,8	37	52,1±8,2
IV	106	25	23,6	12	34,9	14	48,1±4,9	23,5	55	51,9±6,7

Та б л і ц а 2. Вывікі асемянення і апаросаў

Паказчык	Група							
	I		II		III		IV	
	гал.	%	гал.	%	гал.	%	гал.	%
Паступіла на асемяненне	17	100	43	100	71	100	106	100
Асеменена, усяго	17	100	38	88,4± ±5,2	65	91,5± ±3,5	90	84,9± ±3,8
У тым ліку за сэм дзён	14	82,3± ±10,2	28	65,1± ±9,0	50	70,4± ±6,5	67	63,2± ±5,9
Апарасілася	10	58,8± ±15,6	19	50,0± ±11,5	37	56,9± ±8,1	58	64,4± ±6,3
Атрымана парасят на адзін апарос, галоў		8,0		8,2		8,3		8,3
Атрымана парасят на 100 свіна-матак, якія паступілі на асе-мяненне, галоў		470		362		432		453

палавога цыкла. Працягласць першага палавога цыкла складае ў сярэднім 26 дзён з ваганнямі ад 24,6 да 36,7 дзён, другога — 21,9 з ваганнямі ад 21,3 да 22,1 дня. На падставе гэтага можна было чакаць, што найлепшыя вынікі па апладненні атрымлівающа ў I доследнай і кантрольнай групах. Аднак вынікі апаросаў (табл. 2) сведчаць пра тое, што падобная з'ява назіралася і ў іншых групах. Можна выказаць меркаванне, што пры вызначэнні ахвоты па клінічных прыкметах у вялікіх групах аслабляеца контроль з прычыны частага перамяшчэння свінак па пляцоўцы і суб'ектыўных адносін да прыкмет эструса асобы, якая яго кантролюе.

Узнікла думка, што палавая спеласць у свінак наступае прыкладна ў адных і тых жа судансінах пры вырошчванні як стабільнымі, так і нестабільнымі групамі, што ў далейшым і пацвердзілася.

Апрацоўка жывёлін аналагам простагландыну з мэтай папярэдній сінхранізацыі ахвоты адмоўна не ўпłyvala на наступны прыход у ахвоту і апладнільнасць свінак.

Як у кантрольнай, так і ў доследных групах прыйшло ў ахвоту 84,9—100% свінак (табл. 2), што адпавядае тэхналагічным нормам. Пасля першага асемянення апарасілася 50—64,4% жывёлін, што таксама знаходзіцца на ўзроўні, якога дасягнулі як у нашай краіне, так і за мяжой.

Аднак выкарыстанне толькі простагландыну без фалікуластымулюючых рэчываў не выклікае таго эффекту, як пры адначасовай апрацоўцы прэпаратам тыпу простагландын і СЖК. У раней праведзеных даследаваннях намі выяўлена досьць высокая эффектыўнасць адначасовага іх выкарыстання на свінках 7,5—8-месячнага ўзросту.

Вывады

1. Папярэдняя сінхранізацыя палавой ахвоты ў рамонтных свінак прэпаратам простагландынавага раду пры гадаванні іх невялікімі нестабільнымі групамі ў станку пры мацыёне буйнымі партыямі адмоўна не ўпłyvaе на рэпрадуктыўныя якасці жывёлін, аднак і не паляпшае вынікі сінхранізацыі ахвоты.

2. Для распрацоўкі аптымальнага метаду гадавання свінак патра-бующа далейшыя даследаванні з выкарыстаннем розных зоатэхнічных і біятэхнічных спосабаў і сродкаў.

Summary

The research has concentrated its work on the possibility of replacement gilts raising in the small unconstant groups in crates comparing with that in large pens where the animals had exercises and were treated with prostaglandin on the 21st day before the heat synchronization.

We found out that prostaglandin analogue treatment of the animals didn't result in positive effect on their following estrus and conception rate which, however, didn't improve heat synchronization results.

БелНДІЖ

Паступіў у рэдакцыю
19.05.93